

**Raiffeisen društvo za upravljanje
obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.**

Godišnje izvješće za 2017. godinu

Sadržaj

Izvešće posloводства	1
Odgovornost Uprave za financijske izvještaje	5
Izvešće neovisnog revizora vlasnicima Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	6
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	12
Izveštaj o financijskom položaju	13
Izveštaj o promjenama kapitala	14
Izveštaj o novčanim tokovima (direktna metoda)	15
Bilješke uz financijske izvještaje	16

1. Poslovne aktivnosti Društva

Predmet poslovanja Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo”) isključivo je osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje tim fondovima u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Tijekom 2014. godine uveden je sustav tri kategorije fonda A, B i C te je dotadašnji Raiffeisen obvezni mirovinski fond postao Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B, a s radom su započeli Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi kategorija A i C. Iste godine Društvo je pripojeno Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o. Od tada Društvo primjenjuje integrirani pristup poslovanju na način da upravlja i obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je upravljalo sa slijedećim obveznim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C,

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je upravljalo s jednim otvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondom i sa šest zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova:

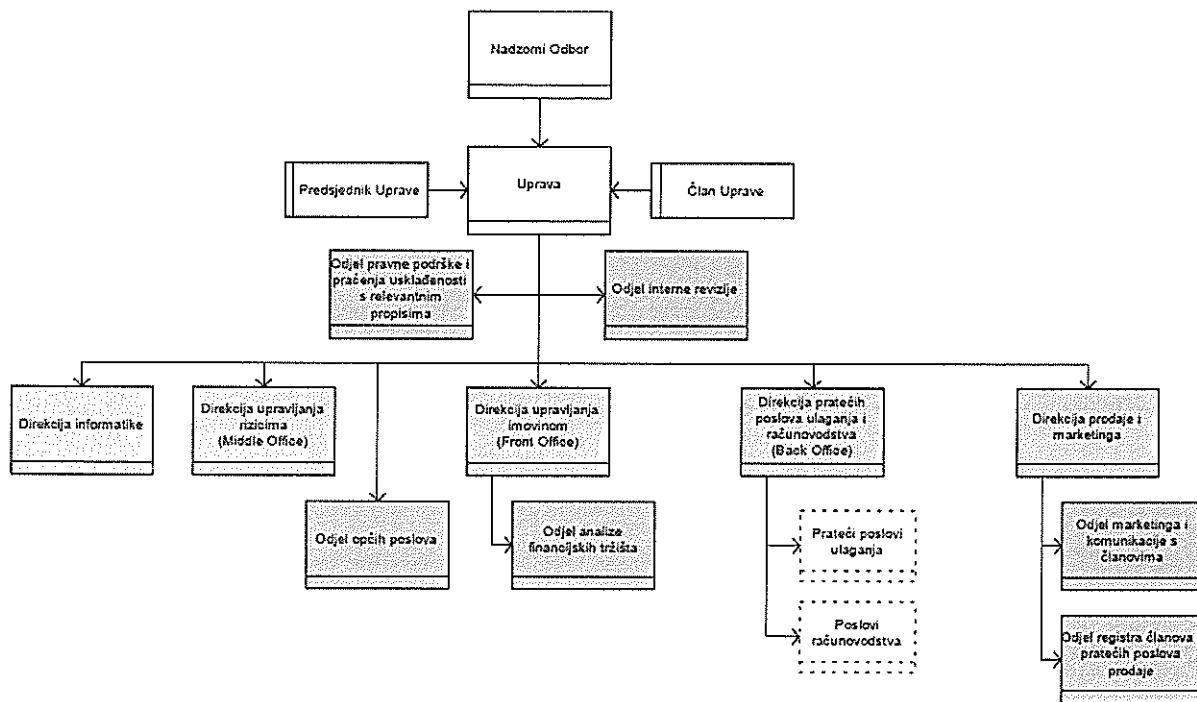
- Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Hrvatskog liječničkog sindikata,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Novinar,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond T-HT,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Sindikata hrvatskih željezničara i
- Raiffeisen zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond.

Društvom rukovodi Uprava Društva koju čine tri člana. U direkciji upravljanja imovinom i odjelu analiza financijskih tržišta zaposleno je 10 osoba, u direkciji upravljanja rizicima 5, direkciji pratećih poslova ulaganja i računovodstva 6, direkciji prodaje i marketinga 11 te direkciji informatike 3 osobe. Društvo također ima voditelja odjela interne revizije, voditelja odjela pravne podrške i praćenja usklađenosti s relevantnim propisima te savjetnika za pravnu podršku i sukladnost. Ostatak osoblja zadužen je administrativnu podršku Društva.

Broj i struktura zaposlenika definirani su dugoročnim strateškim planiranjem, te usklađeni s regulatornim a isto tako i poslovnim zahtjevima društva koje upravlja i obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

1. Poslovne aktivnosti Društva (nastavak)

Organizacijska struktura Društva je niže prikazana.

Tijekom 2017. godine Društvo je investiralo 1,4 milijuna kuna u materijalnu imovinu, većinom u računalnu opremu. Imovina pod upravljanjem i tržišni udjeli Fondova na dan 31. prosinca 2017. godine prikazani su u sljedećoj tablici:

	Neto imovina pod upravljanjem (mln HRK)	Tržišni udio u imovini
Obvezni fondovi	28.486	31%
Dobrovoljni fondovi	1.322	28%
Ukupno	29.808	

	Broj članova	Tržišni udio u članstvu
Obvezni fondovi	556.441	30%
Dobrovoljni fondovi	73.228	23%
Ukupno	629.669	

2. Financijski rezultat Društva

U 2017. godini Društvo je ostvarilo ciljeve definirane u planu poslovanja rezultat čega je ostvarena neto dobit od 77.6 milijuna kuna.

U strukturi prihoda najveća stavka prihoda su prihodi od upravljanja Fondovima koji čine 96,76% ukupnih prihoda, od čega su 79,08% prihodi od upravljanja obveznim fondovima, a 17,68% prihodi od upravljanja dobrovoljnim fondovima.

Visina naknade za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima tijekom 2017. godine iznosila je 0,39% (2016.:0,419%) godišnje od ukupne imovine obveznog mirovinskog fonda. Naknada za upravljanje se mijenja sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima, a od 1. siječnja 2017. godine iznosi 0,39% godišnje. Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, naknade za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima propisane su Prospektom i Statutom fondova.

Od ukupno ostvarenih rashoda u 2017. godini, 59,60% se odnosi na rashode od upravljanja Fondovima, a 38,81% na rashode od poslovanja.

Imovina Društva na dan 31. prosinca 2017. godine iznosila je 244.994 tisuće kuna. Najveća stavka imovine je financijska imovina koja se odnosi na ulaganja u dužničke vrijednosne papire i jamstveni polog.

Temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2017. godine iznosio je 143.445 tisuća kuna.

3. Budući razvoj Društva

Budući razvoj Društva i dalje će se temeljiti na integriranom pristupu poslovanja, odnosno upravljanju obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Društvo očekuje jačanje uloge mirovinskih fondova u mirovinskom sustavu, nastavak uspješnog upravljanja Fondovima, odnosno ulaganju imovine Fondova s ciljem povećanja ukupnog prinosa od ulaganja isključivo u interesu članova Fondova, osiguravajući optimalan rast mirovinske štednje u odnosu na preuzeti rizik.

Imovina Fondova i nadalje će se ulagati sukladno Zakonskim odredbama, uz uvažavanje načela sigurnosti razboritosti i opreza, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, održavanja odgovarajuće likvidnosti, te zabrane sukoba interesa vodeći pritom računa o uvjetima na tržištima kapitala.

4. Događaji nakon završetka poslovne godine

Nema značajnijih događaja nakon završetka poslovne godine.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2017. godini nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

6. Podružnice Društva

Društvo nema podružnice.

7. Financijski instrumenti i povezani rizici

Upravljanje Fondovima u nadležnosti je Uprave Društva i Direkcije upravljanja imovinom. Nadzor nad ulaganjima, kao i analize vezane uz izračun rizika i uspješnost upravljanja fondom provodi Direkcija upravljanja rizicima. Sve procedure za upravljanje rizicima koje se primjenjuju na Fondove, provode se i u odnosu na imovinu Društva.

Na dan 31. prosinca 2017. godine imovina Društva bila je uložena u sljedeće financijske instrumente:

- 33,35% imovine Društva u obveznice Republike Hrvatske,
- 27,91% imovine Društva u trezorske zapise Ministarstva financija,
- 11,85% imovine Društva u bankovne depozite.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Društvo izloženo su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni, kamatni i cjenovni rizik.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane s kojom je Društvo izvršilo transakciju. Na datum izvještavanja, kreditni rizik Društva proizlazi iz izloženosti prema Raiffeisenbank Austria d.d., matičnom društvu, te Republici Hrvatskoj.

Kamatni rizik

Financijska imovina Društva uglavnom je kamatonosna, dok je većina financijskih obveza nekamatonosna. Imovina i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Sukladno tome, izloženost Društva riziku fer vrijednosti kamatnih stopa je limitirana zbog fluktuacija u prevladavajućim tržišnim kamatnim stopama.

Izloženost Društva kamatnom riziku postoji kod depozita i dužničkih vrijednosnica s fiksnom kamatnom stopom, ali promjena kamatnih stopa na datum izvještavanja ne bi značajno utjecala na rezultat poslovanja.

Tečajni rizik

Dio imovine Društva je denominiran u eurima, te su zbog toga prihodi i imovina Društva izloženi utjecaju promjene tečaja.

Izloženost Društva tečajnom riziku je povezana s njegovom izloženošću dužničkim vrijednosnim papirima denominiranim u eurima, sredstvima na deviznim računima i ostalim potraživanjima denominiranim u eurima. Izloženost imovine Društva tečajnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će vrijednost financijskog instrumenta fluktuirati kao rezultat promjene tržišnih cijena, bilo pod utjecajem faktora specifičnih za individualni instrument, za izdavatelja ili svih faktora koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Izloženost imovine Društva tržišnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik poteškoća s kojima se Društvo može suočiti prilikom pribavljanja sredstava kako bi ispunilo preuzete obveze ili rizik nemogućnosti transformacije pojedinih oblika imovine u novčana sredstva. Izloženost imovine Društva riziku likvidnosti na izvještajni datum nije bila značajna.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo“) dužna je pobrinuti se da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj, tako da daju istinit i fer prikaz stanja u Društvu, kao i njegove rezultate poslovanja i novčane tokove za 2017. godinu.

Nakon provedbe odgovarajuće kontrole, Uprava očekuje da će Društvo dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Društva za upravljanje pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće;

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Društva i dužna je pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava Društva je odgovorna za čuvanje imovine Fonda te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za je također odgovorna i za pripremu i sadržaj izvješća poslovanja u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovanja, prikazano na stranicama 1 do 4, odobreno je za izdavanje od strane Uprave Društva i potpisano je s tim u skladu.

U ime Uprave za Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.:

Predsjednik Uprave

Danir Grbavac

Član Uprave

Raiffeisen
MIROVINSKI FOND
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjske 59

Član Uprave

Gordan Sumanović

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Petrinjska 59

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

20. ožujka 2018. godine

Izvešće neovisnog revizora članovima Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. („Društvo“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2017. godine, njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvešće neovisnog revizora članovima Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Naknada za upravljanje

Naknada za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. iznosila je 127.185 tisuća kuna (2016.: 118.521 tisuća kuna).

Vidi bilješku 2 (Značajne računovodstvene politike) i bilješku 4 (Prihodi od upravljanja fondovima) financijskog izvještaja.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. Društvo je priznalo prihod od naknada za upravljanje u iznosu od 127.185 tisuća kuna od mirovinskih fondova koji su pod upravljanjem Društva.</p> <p>Naknade za upravljanje općenito se izračunavaju i priznaju na dnevnoj bazi, primjenjujući stopu upravljačke naknade definiranu Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima na vrijednost imovine fonda.</p> <p>Fokusirali smo se na ovo područje zbog veličine i važnosti naknade za upravljanje na financijske rezultate Društva te zbog značajnog broja transakcija koje se trebaju uzeti u obzir, a koje imaju utjecaj na neto vrijednost imovine koja se koristi kao osnovica za izračun. Integritet, potpunost i točnost podataka vezanih uz izračun naknade za upravljanje također je ključno područje na koje smo se fokusirali.</p>	<p>Naše revizijske procedure, između ostalog uključuju i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procjenu i testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti ključnih internih kontrola u kontekstu izračuna i priznavanja prihoda od naknade za upravljanje; • Uz pomoć vlastitih IT stručnjaka, procjenu i testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti internih kontrola Društva nad integritetom IT sustava korištenog za izračun prihoda od upravljačke naknade, uključujući, između ostalog i kontrole nad pravima pristupa, podacima te upravljanjem promjenama; • Za uzorak mirovinskih fondova pod upravljanjem Društva:<ul style="list-style-type: none"> ○ provjeru stope upravljačke naknade definirane Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima s onom koju je Društvo primijenilo u izračunu prihoda od naknade za upravljanje; ○ neovisnu procjenu fer vrijednosti investicijskih portfelja mirovinskih fondova koji su temelj vrijednosti imovine usporedbom podataka iz portfelja s javno dostupnim kotiranim cijenama te uz pomoć vlastitog specijalista za vrednovanje, za uzorak nekotiranih vrijednosnih papira, preispitivanje pretpostavki korištenih u modelima fer vrednovanja Društva, vezano uz, između ostalog, diskontne stope, projicirane novčane tokove, određivanje grupa usporedivih društava, usporedbom s javno dostupnim tržišnim podacima, najboljom praksom specifičnom za vrednovanje na tržištu i zahtjevima mjerodavnih računovodstvenih standarda; ○ provjeru točnosti i cjelovitosti evidencije ulaganja Društva prikupljanjem uzorka odgovarajućih potvrda skrbničke banke kao i pribavljanje direktne potvrde od skrbničke banke na datum izvještavanja; ○ temeljeno na dnevnim vrijednostima neto imovine fondova pod upravljanjem te odgovarajućih upravljačkih naknada, preračun naknade za upravljanje, usporedbom tih iznosa sa onim priznatim od strane Društva te preispitivanje značajnih razlika; ○ uskladu prihoda od upravljačkih naknada koje je Društvo priznalo s pripadajućim iznosima troškova priznatih od strane pojedinih fondova; • Pregled poslovne evidencije Društva za sve neuobičajene transakcije s mogućim učinkom na iznos naknade za upravljanje priznate od strane Društva; • Procjenu točnosti i potpunosti objava povezanih s naknadom za upravljanje uzimajući u obzir zahtjeve primjenjivog okvira financijskog izvještavanja.

**Izvešće neovisnog revizora članovima Raiffeisen društva za
upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
(nastavak)**

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Godišnje izvješće čiji je sastavni dio Izvešće posloводства, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvešće posloводства, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi isključivo procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešću posloводства za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešću posloводства. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Izvešće neovisnog revizora članovima Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (nastavak)

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave Društva.

Izvešće neovisnog revizora članovima Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave Društva za upravljanje te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

**Izvešće neovisnog revizora članovima Raiffeisen društva za
upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
(nastavak)**

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 21. ožujka 2017. da obavimo reviziju financijskih izvještaja Raiffeisen društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 3 godine te se odnosi na razdoblja od 31. prosinca 2015. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Revizorskom Odboru Društva na dan 6. ožujka 2018.;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja nismo pružali nerevizijske usluge pa samim tim niti nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije;

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju
Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

21. ožujka 2018.

Katarina Kecko

Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

7

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

	Pozicije	Bilješke	2016.	2017.
	a) Ulazna naknada	4	17.632.736	18.677.651
	Obvezni mirovinski fond		13.012.058	13.727.164
	Dobrovoljni mirovinski fond		4.620.678	4.950.487
	b) Naknada za upravljanje	4	118.520.739	127.184.526
	Obvezni mirovinski fond		99.560.222	105.484.717
	Dobrovoljni mirovinski fond		18.960.517	21.699.809
	c) Naknada za izlaz	4	7.704	495
	Obvezni mirovinski fond		0	0
	Dobrovoljni mirovinski fond		7.704	495
I	Prihodi od upravljanja fondovima		136.161.179	145.862.672
	a) Transakcijski troškovi	5	-176.235	-209.987
	b) Troškovi promidžbe	5	-2.604.633	-2.139.040
	c) Troškovi prodajnih zastupnika	5	-4.722.305	-4.709.547
	d) Ostali troškovi od upravljanja fondovima	5	-25.576.513	-26.410.794
II	Rashodi od upravljanja fondovima		-33.079.686	-33.469.368
III	Neto rezultat od upravljanja fondovima		103.081.493	112.393.304
	a) Materijalni troškovi	6	-749.116	-750.886
	b) Troškovi osoblja	6	-11.191.357	-10.613.844
	c) Amortizacija i vrijednosno usklađenje ostale imovine	6	-1.848.509	-1.644.275
	e) Ostali troškovi poslovanja	6	-10.633.695	-8.784.711
IV	Rashodi od poslovanja društva		-24.422.677	-21.793.716
	a) Neto prihod od kamata	7	4.139.989	3.569.377
	b) Neto tečajne razlike	7	-165.636	4.919
	c) Ostali financijski prihodi i rashodi	7	309.461	397.006
	d) Umanjenje financijskih instrumenata		0	0
VII	Neto financijski rezultat		4.283.814	3.971.302
VIII	Ostali prihodi i rashodi		408.382	19.673
	Ukupni prihodi		141.854.118	150.744.554
	Ukupni rashodi		-58.503.106	-56.153.991
IX	Dobit ili gubitak prije oporezivanja		83.351.012	94.590.563
X	Porez na dobit	8	16.747.895	16.994.152
XI	Dobit ili gubitak		66.603.117	77.596.411
XII	Ostala sveobuhvatna dobit		3.948.624	2.712.113
	a) Promjena revalorizacijskih rezervi (opreme i nematerijalne imovine)		0	0
	b) Aktuarski dobici/gubici po mirovinskim planovima definiranih primanja		0	0
	c) Nerealizirani dobici/gubici financijske imovine raspoložive za prodaju		4.756.803	3.307.455
	d) dobici/gubici od instrumenata zaštite novčanog toka		0	0
	e) Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit		-808.179	-595.342
XIII	Ukupna sveobuhvatna dobit		70.551.741	80.308.524
XIV	Reklasifikacijske usklade		0	0

Značajnije računovodstvene politike i ostale bilješke su sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

	Pozicije	Bilješke	31.12.2016.	31.12.2017.
	Aktiva		230.966.868	244.993.952
A	Imovina		230.966.868	244.993.952
	I. Financijska imovina		213.540.456	226.440.640
	1. Novac	11	12.779.642	46.012.844
	..... od toga jamstveni polog		0	0
	2. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	11	71.190.790	70.833.009
	3. Financijska imovina raspoloživa za prodaju	11	78.109.564	80.273.905
	4. Zajmovi i potraživanja	11	51.460.460	29.320.882
	..... od toga jamstveni polog		0	0
	5. Financijska imovina koja se drži do dospelja		0	0
	II. Potraživanja		12.299.833	12.667.528
	1. Potraživanja s osnove upravljanja mirovinskim fondovima	13	12.294.301	12.611.814
	2. Potraživanja od državnih jedinica i drugih institucija	13	4.433	14.108
	3. Ostala potraživanja	13	1.099	41.606
	III. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	12	593.711	540.941
	IV. Odgođena porezna imovina	14	0	0
	V. Oprema	9	4.274.946	3.522.840
	VI. Ulaganja u opremu		0	0
	VII. Nematerijalna imovina	10	257.922	1.822.003
	VIII. Ostala imovina		0	0
B	Ukupna aktiva		230.966.868	244.993.952
	Izvanbilančni zapisi		0	0
	PASIVA		230.966.868	244.993.952
C	Kapital i rezerve		221.153.813	234.859.220
	I. Upisani kapital	15	143.445.300	143.445.300
	II. Rezerve kapitala		0	0
	III. Rezerve		7.172.265	7.172.265
	IV. Revalorizacijske rezerve		3.681.706	6.393.819
	1. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju		3.681.706	6.393.819
	2. Revalorizacijske rezerve instrumenata zaštite		0	0
	3. Ostale revalorizacijske rezerve		0	0
	V. Zadržana dobit ili preneseni gubitak		251.425	251.425
	VI. Dobit ili gubitak tekuće godine		66.603.117	77.596.411
D	Obveze		5.971.277	5.459.867
	I. Obveze s osnova upravljanja mirovinskim fondovima		0	0
	II. Obveze za primljene kredite i zajmove		0	0
	III. Ostale obveze po financijskim instrumentima		0	0
	IV. Obveze prema dobavljačima	16	1.729.204	2.430.901
	V. Obveze za isplate dividendi ili udjela u dobiti		0	0
	VI. Ostale obveze	16	4.242.073	3.028.966
E	Rezerviranja	17	1.211.836	1.394.723
F	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja		1.821.763	1.876.621
G	Odgođene porezne obveze		808.179	1.403.521
H	Ukupna pasiva		230.966.868	244.993.952
	Izvanbilančni zapisi		0	0

Značajnije računovodstvene politike i ostale bilješke su sastavni dio financijskih izvještaja.

Izvjestaj o promjenama kapitala

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	Kapital i rezerve					Raspodjeljivo vlasnicima matice					Raspodjeljivo vlasnicima nekontrolirajućih interesa	Ukupno kapital i rezerve
	Upisani kapital	Rezerve kapitala	Rezerve iz dobiti	Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	Ostale revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	Dobit ili gubitak tekuće godine (razdoblja)	Ostale revalorizacijske rezerve	Ostale revalorizacijske rezerve	Dobit ili gubitak tekuće godine (razdoblja)		
Stanje 1. siječanj 2016.	143.445.300	0	7.172.265	-266.917	0	67.250.617	0	0	0	0	0	217.601.265
Promjene računovodstvenih politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ispravak pogreški prethodnih razdoblja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 1. siječanj prethodne godine (prepravljeno)	143.445.300	0	7.172.265	-266.917	0	67.250.617	0	0	0	0	0	217.601.265
Dobit ili gubitak razdoblja	0	0	0	0	0	0	66.603.117	0	0	66.603.117	0	66.603.117
Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0	3.948.623	0	0	0	0	0	0	0	3.948.623
Ostale nevlasničke promjene kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno izravno priznati prihodi i rashodi prethodne godine	0	0	0	3.948.623	0	0	66.603.117	0	0	66.603.117	0	70.551.740
Povećanje/(smanjenje) upisanog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostale uplate vlasnika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isplata udjela u dobiti	0	0	0	0	0	-66.999.192	0	0	0	0	0	-66.999.192
Ostale raspodjele vlasnicima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. prosinca 2016.	143.445.300	0	7.172.265	3.681.706	0	251.425	66.603.117	0	0	66.603.117	0	221.153.813
Stanje 1. siječnja 2017.	143.445.300	0	7.172.265	3.681.706	0	66.854.542	0	0	0	0	0	221.153.813
Promjene računovodstvenih politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ispravak pogreški prethodnih razdoblja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 1. siječnja tekuće godine (prepravljeno)	143.445.300	0	7.172.265	3.681.706	0	66.854.542	0	0	0	0	0	221.153.813
Dobit ili gubitak razdoblja	0	0	0	0	0	0	77.596.411	0	0	77.596.411	0	77.596.411
Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0	2.712.113	0	0	0	0	0	0	0	2.712.113
Ostale nevlasničke promjene kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno izravno priznati prihodi i rashodi tekuće godine	0	0	0	2.712.113	0	0	77.596.411	0	0	77.596.411	0	80.308.524
Povećanje/(smanjenje) upisanog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostale uplate vlasnika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isplata udjela u dobiti	0	0	0	0	0	-66.603.117	0	0	0	0	0	-66.603.117
Ostale raspodjele vlasnicima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. prosinca 2017.	143.445.300	0	7.172.265	6.393.819	0	251.425	77.596.411	0	0	77.596.411	0	234.859.220

Izveštaj o novčanim tokovima (direktna metoda)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

Pozicija	2016.	2017.
Primici od naknade za upravljanje fondovima	117.830.886	126.622.008
Ostali primici od mirovinskih fondova	16.986.082	18.923.152
Izdaci s osnove upravljanja mirovinskim fondovima	-28.882.279	-31.618.187
Novac isplaćen dobavljačima	-11.820.557	-10.057.989
Novac isplaćen zaposlenicima	-11.387.594	-10.628.918
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	9.686.669	68.944.581
Izdaci od kupnje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-3.835.334	-68.137.506
Primici od dividendi	0	0
Primici od kamata	3.788.753	3.783.262
Izdaci od kamata	0	0
Izdaci za porez na dobit	-19.995.511	-18.004.325
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	73.594	76.136
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	-631.143	-660.250
I. Neto novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	71.813.566	79.241.964
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	1.182.164	5.853.000
Izdaci od kupnje financijske imovine raspoložive za prodaju	-16.701.705	-5.047.780
Primici od ulaganja u zajmove i potraživanja	126.300.000	71.050.779
Izdaci za plasmane u zajmove i potraživanja	-101.500.000	-49.000.000
Primici od ulaganja u financijsku imovinu koja se drži do dospelja	0	0
Izdaci za ulaganje u financijsku imovinu koja se drži do dospelja	0	0
Izdaci za kupnju opreme i nematerijalne imovine	-1.844.303	-2.456.248
Primici od prodaje opreme i nematerijalne imovine	0	0
Ostali primici iz investicijskih aktivnosti	0	0
Ostali izdaci iz investicijskih aktivnosti	0	0
II. Neto novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	7.436.156	20.399.751
Uplate vlasnika društva	0	0
Izdaci za kupnju vlastitih dionica/otkup udjela	0	0
Isplata dividende ili udjela u dobiti	-66.999.192	-66.603.117
Primici od kredita	0	0
Izdaci za otplatu primljenih kredita	0	0
Primici po izdanim financijskim instrumentima	0	0
Izdaci po izdanim financijskim instrumentima	0	0
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	0	0
III. Neto novčani tokovi od financijskih aktivnosti	-66.999.192	-66.603.117
IV. Efekti promjene tečaja stranih valuta	82.143	194.301
IV. Neto povećanje/smanjenje novčanih sredstava	12.332.673	33.232.899
V. Novac na početku razdoblja	446.003	12.778.676
VI. Novac na kraju razdoblja	12.778.676	46.011.575

Značajnije računovodstvene politike i ostale bilješke su sastavni dio financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI

Izvještajni subjekt

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. (u nastavku „Društvo“) je registrirano kao dioničko društvo pri Trgovačkom sudu u Zagrebu 27. rujna 2001. godine. Sjedište Društva je u Zagrebu, Petrinjska 59. Isključiva djelatnost Društva je upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je upravljalo slijedećim obveznim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija A,
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija B i
- Raiffeisen obvezni mirovinski fond kategorija C.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je upravljalo slijedećim dobrovoljnim mirovinskim fondovima:

- Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond,
- Raiffeisen zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Ericsson Nikola Tesla,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Hrvatskog liječničkog sindikata,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond NOVINAR,
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond Sindikata hrvatskih Željezničara i
- Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond T-HT.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku „Agencija“ ili „HANFA“) je regulatorno tijelo Društva.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Članovi Uprave Društva, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju tijekom godine su bili sljedeći:

Uprava

Damir Grbavac – predsjednik Uprave;

Srećko Žganec – član Uprave do 20.04.2017.;

Eva Horvat – član Uprave;

Mladen Latković – prokurist od 20.04.2017.;

Gordan Šumanović – član Uprave od 21.08.2017.;

Nadzorni odbor

Branko Dević – predsjednik Nadzornog odbora do 21.08.2017.;

Anton Starčević – predsjednik Nadzornog odbora od 21.08.2017.;

Dubravko Lukač – član Nadzornog odbora;

Barbora Valkova – član Nadzornog odbora do 19.12.2017.;

Christa Geyer – član Nadzornog odbora;

Zoran Vučićević – zamjenik predsjednika Nadzornog odbora od 21.08.2017.;

Peter Žilinek – član Nadzornog odbora od 19.12.2017.;

Odbor za reviziju

Anton Stračević – predsjednik Nadzornog odbora

Dubravko Lukač – član Nadzornog odbora

Zoran Vučićević – zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14 i 93/15) i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14) (u nastavku „Zakon“) i Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja mirovinskog društva koje upravlja obveznim mirovinskim fondovima (NN, br. 40/16) i Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja i drugih izvještaja mirovinskog društva koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 40/16) (u nastavku „Pravilnik“).

Osnova sastavljanja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Ostala imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Korištenje procjena i prosudbi

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s navedenim okvirom zahtijeva od Uprave da daje prosudbe, procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iskazane iznose imovine i obveza te prihoda i rashoda. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima koji se smatraju opravdanim u danim okolnostima i ishod kojih sačinjava temelj za davanje prosudbi o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu razvidne iz drugih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Prosudbe uprave o primjeni važećih standarda koji imaju značajne utjecaje na financijske izvještaje i prosudbe s rizikom materijalno značajnih korekcija u sljedećoj godini navedeni su u bilješci 3.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama, koja je ujedno i funkcionalna valuta Društva. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7,513648 kuna za 1 euro (31. prosinca 2016.: 7,557787 kuna).

Prezentacija financijskih izvještaja

Financijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u financijskim izvještajima dopunjuju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljavanje nije provedivo.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi i rashodi od upravljanja fondovima

Prihod iz upravljanja fondovima predstavlja iznose zaračunate za usluge upravljanja obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Ove naknade uključuju ulaznu naknadu, naknadu za upravljanje mirovinskim fondovima te naknadu za izlaz. Prihodi se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kad su zarađeni. Rashodi od upravljanja fondovima se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastaju. Određeni rashodi od upravljanja mirovinskim fondovima i rashodi poslovanja nastali u mirovinskim fondovima, priznaju se u Društvu, sukladno Zakonu o mirovinskom osiguranju i Pravilniku koji je objavila Agencija.

Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi i rashodi se priznaju u dobiti i gubitku kako nastaju. Financijski prihodi i rashodi uključuju prihode i rashode od kamata, amortizaciju diskonta ili premije, ostale razlike između inicijalne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću izračunate primjenom efektivne kamatne stope, dobitke i gubitke od financijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, dobitke i gubitke od prodaje imovine koja se drži do dospijeća te pozitivne i negativne tečajne razlike. Prihodi od kamata na financijske instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka se obračunavaju primjenom kuponske stope.

Strane valute

Prihodi i rashodi proizašli iz transakcija u stranim valutama preračunati su u kune po srednjem službenom tečaju na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izraženi u stranim valutama na dan izvještavanja preračunavaju se u kune po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke objavljenom na posljednji dan obračunskog razdoblja. Dobici i gubici nastali po osnovi tečajnih razlika monetarnih stavaka predstavljaju razliku između amortiziranog troška u funkcionalnoj valuti na početku razdoblja, usklađenog za efektivnu kamatu i plaćanja tijekom razdoblja, i amortiziranog troška u stranoj valuti preračunatog prema važećem tečaju na kraju razdoblja. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se u dobiti ili gubitku kao dobiti i gubici od tečajnih razlika nastalih pri svođenju monetarne imovine i obveza i prikazuju unutar financijskih prihoda ili rashoda. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po povijesnom trošku u stranoj valuti, preračunavaju se po tečaju na dan transakcije te se ponovno ne preračunavaju na datum izvještavanja.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Društvo obračunava i plaća poreze sukladno hrvatskom Zakonu o porezu na dobit. Porezni rashod koji se obračunava na rezultat za godinu sastoji se od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Tekući porez predstavlja pretpostavljeni iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu uz primjenu poreznih stopa važećih na dan izvještavanja, te svih korekcija iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koristi za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođenog poreza temelji se na pretpostavljenom načinu realizacije ili namire knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza po važećim poreznim stopama na dan izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u trenutku kada je vjerojatno da će oporeziva dobit biti dostatna da se iz nje iskoristi odgođena porezna imovina. Odgođena porezna imovina pregledava se na svaki datum izvještavanja te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

Oprema

Stavke opreme se vrednuju po povijesnom trošku ili iskazanom trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i ukoliko postoje, gubitke od umanjenja. Trošak ulaganja uključuje troškove koji se izravno mogu pripisati nabavi imovine. Trošak sredstva izgrađenog u vlastitoj izvedbi uključuje troškove materijala i direktnog rada, i sve ostale troškove koji se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva u radno stanje za namjeravanu uporabu, i troškove demontaže i uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je sredstvo smješteno. Kupljeni software koji je ključan za funkcionalnost povezane opreme se kapitalizira kao dio te opreme.

Tamo gdje dijelovi opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke (značajne stavke) opreme.

Društvo priznaje unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke opreme i troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka, ukoliko je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritićati u Društvo i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Troškovi redovnog održavanja i popravaka opreme priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem nastaju. Troškovi održavanja kapitaliziraju se u iznimnim slučajevima kada održavanje rezultira proširenjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem imovine na koju se odnosi.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oprema (nastavak)

Amortizacija se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti primjenjujući linearnu metodu kako bi se troškovi amortizacije rasporedili na preostali procijenjeni korisni vijek trajanja opreme. Zemljište se ne amortizira.

Procijenjeni vijek trajanja imovine u tekućem ili usporednom razdoblju je kako slijedi:

Uredski namještaj	4 godine
Oprema	4-10 godina
Motorna vozila	5 godina
Ulaganja na tuđim sredstvima	4 godine

Nematerijalna imovina

Sva nematerijalna imovina koju je steklo Društvo iskazana je po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja.

Korisni vijek upotrebe i metoda obračuna amortizacije periodično se pregledavaju kako bi se osiguralo da su metoda i razdoblje obračuna amortizacije u skladu s očekivanim ekonomskim koristima koje nosi nematerijalna imovina.

Knjigovodstvena vrijednost stavke imovine otpisuje se odmah do njenog nadoknadivog iznosa ukoliko je njena knjigovodstvena vrijednost veća od procijenjenog nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od prodaje određuju se usporedbom prodajne cijene s knjigovodstvenom vrijednošću, i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Troškovi redovnog održavanja izravno terete rezultat poslovanja. Troškovi održavanja kapitaliziraju se u iznimnim slučajevima kada održavanje rezultira proširenjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem imovine na koju se odnosi.

Amortizacija se priznaje u računu dobiti i gubitka primjenjujući linearnu metodu kako bi se troškovi amortizacije rasporedili na preostali procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine kako slijedi:

Software	5 godina
----------	----------

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost imovine Društva, izuzev financijske imovine i odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe (na datum izvještavanja Društvo nije imalo takve imovine) te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi, nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i grupe imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kroz dobit ili gubitak. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na linearnoj osnovi.

Nadoknadivi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi se procjenjuje diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti, ali najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospijea, raspoloživo za prodaju, zajmove i potraživanja i ostale financijske obveze. Uprava odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

a) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Kategorija financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka obuhvaća financijsku imovinu namijenjenu trgovanju, koja uključuje izvedenice, te onu koja je na početku određena da se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Društvo priznaje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti;
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala; ili
- imovina i obveze sadrže ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke vrijednosnice i trezorske zapise. Svi financijski instrumenti u kategoriji po fer vrijednosti kategorizirani su u portfelj određeno po fer vrijednosti.

b) Ulaganja koja se drže do dospijea

Ulaganja koja se drže do dospijea su nederivativna financijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijecom koju uprava namjerava i sposobna je držati do dospijea. Financijska ulaganja koja se drže do dospijea uključuju dužničke vrijednosnice.

c) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Oni uključuju plasmane bankama, depozite kod financijskih institucija i ostala potraživanja.

d) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna financijska imovina koja se vodi kao raspoloživa za prodaju ili nije klasificirana kao (a) zajmovi i potraživanja, (b) ulaganja koja se drže do dospijea ili (c) financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke vrijednosnice.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

e) *Ostale financijske obveze*

Ostale financijske obveze uključuju sve financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Priznavanje

Društvo početno priznaje zajmove i potraživanja, te financijska ulaganja koja se drže do dospelosti na dan njihovog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja i prijenosa sredstava iz Društva. Ostalu financijsku imovinu i financijske obveze (uključujući imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i imovinu raspoloživu za prodaju) kod redovnih kupnji i prodaja Društvo početno priznaje na datum trgovanja na koji postaje jedna od ugovornih strana instrumenta. Od tog se datuma priznaju svi dobiti i gubici proizašli iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze.

Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina se početno mjeri po fer vrijednosti uvećanoj, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili izdavanjem financijske obveze. Transakcijski troškovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odmah se rashoduju, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju metodom efektivne kamatne stope.

Nakon početnog priznavanja svi instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, a razlike u njihovoj fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Nakon početnog priznavanja financijska imovina raspoloživa za prodaju mjeri se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobiti i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarne imovine poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope, koji se priznaju kroz dobit ili gubitak.

Financijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja te financijska ulaganja koja se drže do dospelosti mjere se po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Radi financijskog izvještavanja Društvo neku svoju imovinu i neke svoje obveze mjeri po fer vrijednosti. Uprava Društva je za utvrđivanje prikladnih metoda vrednovanja i ulaznih varijabli za mjerenje fer vrijednosti imenovala povjerenstvo za vrednovanje na čelu s članom Uprave za financije.

Društvo u procjeni fer vrijednosti imovine ili obveze koristi tržišne podatke ako su dostupni. Ako ulazni podaci 1. razine nisu dostupni, Društvo angažira neovisne ovlaštene procjenitelje. Povjerenstvo za vrednovanje usko surađuje s vanjskim ovlaštenim procjeniteljima u utvrđivanju metoda vrednovanja i varijabli koje ulaze u model fer vrijednosti. Član Uprave za financije svaka tri mjeseca informira Upravu Društva o nalazima povjerenstva za vrednovanje tromjesečno da bi pojasnio fluktuacije fer vrijednosti imovine i obveza.

Informacije o tehnikama vrednovanja i ulaznim varijablama za utvrđivanje fer vrijednosti razne imovine i obveza Društva objavljene su u bilješci 19.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od financijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom financijskom imovinom. Navedeno se događa kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Društvo prestaje priznavati financijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Društvo će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima. Društvo primjenjuje FIFO („First-In-First-Out“) metodu za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Netiranje financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze se netiraju te u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje financijske imovine

Financijska imovina, osim imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku, preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postojanje pokazatelja o eventualnom umanjenju. Financijska imovina je umanjena ako postoji objektivan dokaz da je na procijenjene buduće novčane tokove ulaganja utjecao jedan događaj ili više njih nakon početnog priznavanja financijskog sredstva te navedeni događaj, koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na buduće novčane tokove od imovine te se može pouzdano procijeniti.

Kod vlasničkih udjela iz portfelja raspoloživog za prodaju, značajan ili dugotrajniji pad fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegove nabavne vrijednosti se smatra objektivnim dokazom umanjenja.

Kod sve ostale financijske imovine, objektivan dokaz umanjenja može uključiti

- značajne financijske poteškoće kod izdavatelja ili druge ugovorne strane, ili
- kršenje ugovora, primjerice kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamata ili glavnice, ili
- izgledno pokretanje stečaja ili financijskog restrukturiranja kod dužnika, ili
- nestanak aktivnog tržišta za predmetnu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku u Izvještaju o promjenama u raspoloživoj neto imovini za mirovinska primanja kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, te
- kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti i gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i financijska imovina raspoloživa za prodaju individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti. Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određene financijske instrumente koji se vode po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz Izvještaj o promjenama u raspoloživoj neto imovini za mirovinska primanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac

Novac obuhvaća tekuće račune kod banaka, novac u blagajni.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja se vode po fer vrijednosti iznosa danog za njih, a vrednuju se po amortiziranom trošku, korištenjem efektivne kamatne stope. Potraživanja se otpisuju do njihove procijenjene nadoknade vrijednosti putem umanjenja vrijednosti. Ostala potraživanja se uglavnom odnose na potraživanja za naknade za upravljanje Mirovinskim fondovima kojim Društvo upravlja.

Prihodi od dividendi i kamata

Prihodi od dividendi, tj. udjela u dobiti priznaju se kad je izglasano pravo dioničara na primitak dividende, uz uvjet da je pritičanje ekonomskih koristi u Društvo vjerojatno te da je prihode moguće pouzdano odrediti.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, zajmova i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospelosti te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospelosti, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi.

Upisani kapital i rezerve

Upisani kapital je iskazan u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Zakonska pričuva formira se u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima, koji nalaže da se svake godine 5% dobiti tekuće godine izdvaja u rezervu dok ona ne dosegne 5% visine temeljnog kapitala. Zakonska pričuva, koja iznosi do 5% temeljnog kapitala, može se iskoristiti za pokriće gubitaka tekuće godine i prethodnih godina.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze priznaju se po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

Primanja zaposlenih

Doprinosi za mirovinsko osiguranje

Društvo uplaćuje doprinose u obvezne mirovinske fondove prema obveznoj, ugovornoj osnovi. Društvo nema drugih obveza plaćanja nakon uplate doprinosa. Doprinosi se prikazuju kao trošak primanja zaposlenih u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem nastaju.

Ostala kratkoročna plaćanja

Društvo također obračunava rezervacije za neiskorištene godišnje odmore.

Najmovi

Najmovi u kojima Društvo ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po operativnom najmu priznaju se kroz dobit ili gubitak linearnom metodom tijekom trajanja najma.

Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2017. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja. Jedan novi standard koji je potencijalno relevantan za Fond je MSFI 9 – *Financijski instrumenti* te je kratki pregled dan u nastavku.

MSFI 9 objavljen je u srpnju 2014. godine te zamjenjuje postojeće smjernice MRS 39 – *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*. MSFI 9 uključuje izmjene smjernica o klasifikaciji i naknadnom mjerenju financijskih instrumenata, definira novi model očekivanog kreditnog gubitka za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti financijske imovine te donosi nove zahtjeve vođenja računovodstva zaštite. Smjernice priznavanja i prestanka priznavanja financijskih instrumenata preneseni su iz MRS-39. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., s dozvoljenom ranijom primjenom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

2. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći (nastavak)

Standardi klasifikacije financijske imovine i financijskih obveza

MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije klasifikacije financijske imovine: mjerena po amortiziranom trošku, po fer po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVRDIG).

Klasifikacija se općenito temelji na poslovnom modelu po kojem se vodi financijska imovina te njegovim ugovorenim novčanim tokovima. Novi standard eliminira postojeće kategorije instrumenata definirane putem MRS 39; ulaganja koja se drže do dospijea, zajmovi i potraživanja te ulaganja raspoloživa za prodaju.

U okviru MSFI 9, derivativi ugrađeni u ugovore gdje je osnova financijska imovina se ne razdvajaju već se cijeli hibridni instrument klasificira kao jedan.

MSFI 9 u velikoj mjeri zadržava postojeće zahtjeve MRS 39 za klasifikaciju financijskih obveza. Međutim, iako se prema MRS 39 sve promjene fer vrijednosti obveza koje se drže po fer vrijednosti priznaju u dobiti ili gubitku, u skladu s MSFI 9 promjene fer vrijednosti obično se prikazuju kako slijedi:

- iznos promjene fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze prikazuje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i
- preostali iznos promjene fer vrijednosti iskazuje se u dobiti ili gubitku.

U tijeku su procjene i analize potencijalnih utjecaja na financijske izvještaje kao posljedica navedenih promjena.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

MSFI 9 zamjenjuje model „nastalog gubitka“ iz MRS 39 s modelom „očekivanog kreditnog gubitka“. Novi model umanjenja vrijednosti odnosi se i na određene kreditne obveze te ugovore o financijskim jamstvima, ali ne i na ulaganja u vlasničke udjele. Prema MSFI 9, kreditni gubici priznaju se ranije nego prema MRS 39.

U tijeku su procjene i analize potencijalnih utjecaja na financijske izvještaje kao posljedica navedenih promjena.

Računovodstvo zaštite

Fond ne primjenjuje računovodstvo zaštite stoga promjene u novom standardu ne utječu na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Društvo koristi prosudbe i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Po definiciji računovodstvene procjene su rijetko jednake stvarnim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje nose značajan rizik stvaranja materijalnih razlika u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza u slijedećoj financijskoj godini su prikazane u nastavku.

a) Porez na dobit

Društvo je obveznik poreza na dobit u Hrvatskoj. Društvo u sklopu redovnog poslovanja zaključuje transakcije i izrađuje kalkulacije po kojima konačan iznos poreza nije moguće sa sigurnošću odrediti. Društvo priznaje obveze za očekivana moguća porezna pitanja prilikom porezne revizije, koje se temelje na procjenama da li će nastati dodatna porezna obveza. Ukoliko se konačan porezni ishod tih poreznih pitanja razlikuje od iznosa prvobitno obračunatog, nastale razlike utjecat će na rezervacije za porez na dobit i odgođeni porez u razdoblju u kojem je nastala navedena odredba. Obračuni koji potkrjepljuju poreznu prijavu, mogu biti predmet pregleda i odobrenja lokalnih poreznih vlasti.

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije društava u Hrvatskoj u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

b) Imovina koja se drži do dospjeća

Uprava Društva kod inicijalnog priznavanja financijske imovine razmatra mogućnost i namjeru Društva za držanjem određenih dužničkih vrijednosnih papira do dospjeća. Imovina koja zadovoljava ove uvjete klasificira se kao ulaganja koja se drže do dospjeća. Prikladnost ove klasifikacije preispituje se na svaki datum izvještavanja.

c) Umanjenje financijske imovine

Financijska imovina, osim imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti ili gubitku te imovine raspoložive za prodaju, preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja kako bi se utvrdilo postojanje pokazatelja o eventualnom umanjenju. Financijska imovina je umanjena ako postoji objektivan dokaz da je na procijenjene buduće novčane tokove ulaganja utjecao jedan događaj ili više njih nakon početnog priznavanja financijskog sredstva. Uprava smatra da su zajmovi i potraživanja na datum izvještavanja iskazani po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

d) Regulatorni zahtjevi

HANFA je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Društva i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE (nastavak)

e) *Bonusi zaposlenicima*

Bonusi zaposlenicima odnose se na procijenjene troškove bonusa zaposlenicima koji se priznaju na godišnjoj osnovi kada je izvjesno da će nastati odljev sredstava kako bi se podmirile obveze prema zaposlenicima za bonuse i ako se iznosi mogu pouzdano procijeniti.

f) *Utvrđivanje fer vrijednosti*

Dio financijskih instrumenata Društva mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Za financijske instrumente Društva kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje modela procjena. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Društvo mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 19.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine
(Svi iznosi izraženi su u kunama)

4. PRIHOD OD UPRAVLJANJA FONDovima

	2016.	2017.
Ulazna naknada	17.632.736	18.677.651
- Obvezni mirovinski fond	13.012.058	13.727.164
- Dobrovoljni mirovinski fond	4.620.678	4.950.487
Naknada za upravljanje	118.520.739	127.184.526
- Obvezni mirovinski fond	99.560.222	105.484.717
- Dobrovoljni mirovinski fond	18.960.517	21.699.809
Naknada za izlaz	7.704	495
- Obvezni mirovinski fond	0	0
- Dobrovoljni mirovinski fond	7.704	495
UKUPNO	136.161.179	145.862.672

Naknada za upravljanje

Društvo ima pravo na naknadu za upravljanje Mirovinskim fondovima. Naknada za obvezne mirovinske fondove iznosi 0,39% (2016.: 0,419%), a naknada za otvoreni dobrovoljni mirovinski fond iznosi 1,8% (2016.: 1,8%). Naknada za pojedini Mirovinski fond se obračunava na iznos ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos obveza Mirovinskog fonda. Naknade se obračunavaju dnevno, a isplaćuju mjesečno, drugi radni dan u mjesecu.

Ulazna naknada

Tijekom 2017. i 2016. godine Društvo je imalo pravo na ulaznu naknadu Obveznih mirovinskih fondova u visini od 0,8%. Naknada se izravno obračunava na iznos doprinosa koje uplaćuju članovi Obveznog mirovinskog fonda. Budući da se naknada ušteže izravno od dnevnih uplata članova u Obvezni mirovinski fond i da ju Društvo prenosi u Središnji registar osiguranika ("REGOS"), ona se u Obveznom mirovinskom fondu ne priznaje kao rashod, dok se doprinosi koje su članovi uplatili u financijskim izvještajima Mirovinskog fonda prikazani u iznosu umanjenom za naknadu.

Društvo ima pravo na jednokratnu ulaznu naknadu od uplaćenih doprinosa u iznosu od 1.250 kuna po svakom novom članu otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda za cijelo razdoblje trajanja članstva ili višekratnu ulaznu naknadu do maksimalnog iznosa od 400 kuna godišnje u prve četiri godine članstva u otvorenom dobrovoljnog mirovinskom fondu, a u narednim godinama 20 kuna.

Naknada za izlaz

Društvo ima pravo na naknadu za izlaz, koju obračunava članovima Obveznih mirovinskih fondova prilikom njihovog izlaska iz fonda. Naknada se obračunava na temelju iznosa na računu člana fonda i ušteže od toga iznosa. Naknada za izlaz se obračunava kako slijedi:

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

4. PRIHOD OD UPRAVLJANJA FONDOVIMA (NASTAVAK)

Naknada za izlaz (nastavak)

	2016. Stopa naknade za izlaz	2017. Stopa naknade za izlaz
Vrijeme izlaska iz Obveznih mirovinskih fondova		
U prvoj godini članstva	0,8%	0,8%
U drugoj godini članstva	0,4%	0,4%
U trećoj godini članstva	0,2%	0,2%
Izlaz nakon treće godine	-	-

Društvo ima pravo na naknadu za izlaz u slučaju izlaska člana iz otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda, osim u slučaju izlaska radi početka isplate mirovina, smrti člana ili transfera sredstava u drugi mirovinski fond kojim upravlja Društvo. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od 10% od ukupnog stanja na osobnom računu člana za prvih deset godina članstva u otvorenom dobrovoljnog mirovinskog fondu i 5% nakon isteka desete godine u članstva u od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa sa računa člana i prebacuje Društvu, naknada se ne priznaje kao rashod fonda.

5. RASHODI OD UPRAVLJANJA FONDOVIMA

	2016.	2017.
Transakcijski troškovi	176.235	209.987
Troškovi promidžbe	2.604.633	2.139.040
Troškovi prodajnih zastupnika	4.722.305	4.709.547
Ostali troškovi od upravljanja fondovima	25.576.513	26.410.794
- Troškovi Agencije (HANFA)	7.918.292	8.362.512
- Troškovi financijskog savjetovanja	1.129.064	1.119.045
- Troškovi REGOS-a	16.529.157	16.929.237
UKUPNO	33.079.686	33.469.368

Rashodi od upravljanja mirovinskim fondovima terete Društvo sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i regulativom HANFA-e.

Troškovi REGOS-a obuhvaćaju naknade zaračunate članovima prilikom promjene obveznog mirovinskog fonda i na doprinose koje su uplatili u Obvezni mirovinski fond. Dodatno, REGOS naplaćuje naknadu za uslugu vođenja registra članova obveznih mirovinskih fondova u iznosu od 2,50 kune po članu obveznog mirovinskog fonda mjesečno.

Troškovi Agencije obuhvaćaju naknade obračunate na ukupnu imovinu Obveznog mirovinskog fonda po stopi od 0,033% godišnje te na ukupnu imovinu Dobrovoljnog mirovinskog fonda po stopi od 0,02% godišnje. Troškove snosi Društvo te se ne prefakturiravaju Mirovinskom fondu. Naknada se obračunava dnevno i plaća mjesečno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

5. RASHODI OD UPRAVLJANJA FONDovima (NASTAVAK)

Troškovi agenata prodaje odnose se na naknade plaćene vanjskim agentima i Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb za usluge pribave novih članova.

Marketinški troškovi u 2017. godini obuhvaćaju troškove sponzorstva Košarkaškog kluba Cedevita prema Ugovoru, troškove promocije putem televizije i troškove slanja godišnjeg izvješća članovima fonda.

Društvo je 2005. godine s financijskim savjetnikom Raiffeisen Vermögensverwaltungsbank AG zaključilo ugovor o pružanju savjetodavnih usluga vezane za upravljanje imovinom obveznog mirovinskog fonda. Troškovi financijskog savjetovanja u 2017. godini iznosili su 1.119 tisuća kuna (2016.: 1.129 tisuća kuna).

6. RASHODI OD POSLOVANJA DRUŠTVA

	2016.	2017.
Materijalni troškovi	749.116	750.886
Troškovi osoblja	11.191.357	10.613.844
Amortizacija imovine	1.848.509	1.644.275
Ostali troškovi poslovanja	10.633.695	8.784.711
- Troškovi usluga	2.525.221	2.222.050
- Troškovi zakupa	2.469.741	1.748.871
- Računovodstvene usluge i usluge upravljanja ljudskim resursima	58.605	63.327
- IT usluge	1.625.464	1.449.434
- Savjetodavne usluge	846.480	968.093
- Porezi i doprinosi	285.889	299.751
- Trošak licenci	721.407	444.774
- Ostali troškovi	2.100.888	1.588.411
UKUPNO	24.422.677	21.793.716

Troškovi osoblja uključuju 1.588 tisuća kuna (2016.: 1.707 tisuća kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje. Doprinosi su obračunati kao postotak od bruto plaće djelatnika. Na kraju 2017. godine Društvo je zapošljavalo 44 djelatnika (2016. godine: 44 djelatnika).

Također, troškovi osoblja uključuju 600 tisuća kuna (2016.: 420 tisuća kuna) bonusa obračunatih za isplatu članovima Uprave i djelatnicima. Naknade članovima Nadzornog odbora nisu isplaćivane tijekom 2016. i 2015. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

7. NETO FINANCIJSKI REZULTAT

	2016.	2017.
Prihodi od kamata na depozite u bankama	421.396	240.964
Prihodi od kamata na dužničke vrijednosne papire	3.706.199	3.324.873
Prihodi od kamata na žiro račun	12.394	3.540
Rashodi od kamata na bankovne kredite	0	0
Neto prihod od kamata	4.139.989	3.569.377
Neto dobit od prodaje instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	73.134	74.825
Neto dobit/(gubitak) od prodaje instrumenata iz portfelja do dospjeća	0	0
Neto dobit/(gubitak) od prodaje instrumenata iz portfelja raspoloživo za prodaju	24.689	251.142
Neto dobit od revalorizacije instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	211.638	71.039
Ostali financijski prihodi i rashodi	309.461	397.006
Pozitivne tečajne razlike	713.759	868.948
Negativne tečajne razlike	-879.395	-864.029
Neto tečajne razlike	-165.636	4.919
Neto financijski rezultat	4.283.814	3.971.302

8. POREZ NA DOBIT

Tablica u nastavku prikazuje usklađenje između računovodstvene dobiti i troška poreza na dobit:

	2016.	2017.
Porezni rashod priznat u računu dobiti i gubitka		
Tekući porez na dobit	16.741.077	16.994.152
Odgođeni porezni trošak	6.818	0
UKUPNO	16.747.895	16.994.152

Svođenje računovodstvene dobiti na trošak poreza na dobit:

	2016.	2017.
Dobit prije poreza	83.351.012	94.590.563
Porez na dobit po stopi od 18% (2016: 20%)	16.670.202	17.026.301
Učinak neoporezivih prihoda	-	-37.740
Učinak porezno nepriznatih rashoda	133.311	36.645
Učinak poreznih olakšica	-48.800	-31.054
Učinak odgođene porezne imovine temeljem odbitnih privremenih razlika	-6.818	-
Porez na dobit	16.747.895	16.994.152
Efektivna porezna stopa	20,09%	17,97%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

9. OPREMA

31. prosinca 2017.	Uredski namještaj	Oprema	Motorna vozila	Ulaganja na tuđim sredstvima	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	570.848	12.903.685	25.771	874.523	14.374.827
Povećanja	3.834	1.334.966	0	86.924	1.425.723.
Isknjiženje					
Na dan 31. prosinca 2017.	574.682	14.238.651	25.771	961.447	15.800.550
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2017.	447.548	9.396.332	14.603	241.398	10.099.881
Trošak tekuće godine	58.740	1.393.887	5.154	66.005	1.523.786
Isknjiženje					
Na dan 31. prosinca 2017.	506.288	10.790.219	19.757	307.403	11.623.667
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	123.300	3.507.353	11.168	633.125	4.274.946
Na dan 31. prosinca 2017.	68.394	3.448.432	6.014	654.044	4.176.883

31. prosinca 2016.	Uredski namještaj	Oprema	Motorna vozila	Ulaganja na tuđim sredstvima	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	579.091	14.162.256	25.771	1.703.092	16.470.210
Povećanja	37.579	1.173.598	0	633.125	1.844.302
Isknjiženje	-45.822	-2.432.169		-1.461.694	-3.939.685
Na dan 31. prosinca 2016.	570.848	12.903.685	25.771	874.523	14.374.827
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2016.	439.639	10.241.076	9.449	1.459.754	12.149.918
Trošak tekuće godine	53.247	1.575.368	5.154	81.113	1.714.882
Isknjiženje	-45.338	-2.420.112		-1.299.469	-3.764.919
Na dan 31. prosinca 2016.	447.548	9.396.332	14.603	241.398	10.099.881
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	139.452	3.921.180	16.322	243.338	4.320.292
Na dan 31. prosinca 2016.	123.300	3.507.353	11.168	633.125	4.274.946

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

10. NEMATERIJALNA IMOVINA

31. prosinca 2017.	Software
Nabavna vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2017.	3.276.258
povećanja	1.030.526
Na dan 31. prosinca 2017.	4.306.784
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1. siječnja 2017.	3.018.336
Trošak tekuće godine	120.489
Na dan 31. prosinca 2017.	3.138.825
Knjigovodstvena vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2017.	257.922
Na dan 31. prosinca 2017.	1.167.959

31. prosinca 2016.	Software
Nabavna vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2016.	3.289.282
Isknjiženje	-13.024
Na dan 31. prosinca 2016.	3.276.258
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1. siječnja 2016.	2.897.733
Trošak tekuće godine	133.627
Isknjiženje	-13.024
Na dan 31. prosinca 2016.	3.018.336
Knjigovodstvena vrijednost	
Na dan 1. siječnja 2016.	391.549
Na dan 31. prosinca 2016.	257.922

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

11. FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Novac		
Stanje na tekućem računu kod Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	12.772.129	46.008.313
Stanje na tekućem računu kod drugih banka	1.574	580
Novac u blagajni	5.939	3.951
Ukupno	12.779.642	46.012.844
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		
- uvršteni dužnički vrijednosni papiri Ministarstva financija, Republika Hrvatska	5.543.760	2.351.655
- <i>Od toga jamstveni polog</i>		
- jamstveni polog, denominiran u kunama (trezorski zapisi Ministarstva financija, Republika Hrvatska)	63.130.286	65.966.950
- jamstveni polog, denominiran u eurima (trezorski zapisi Ministarstva financija, Republika Hrvatska)	2.516.744	2.514.404
Ukupno jamstveni polog	65.647.030	68.481.354
Ukupno	71.190.790	70.833.009
Financijska imovina raspoloživa za prodaju		
- uvršteni dužnički vrijednosni papiri Ministarstva financija, Republika Hrvatska	78.109.564	80.273.905
Zajmovi i potraživanja		
- kunski depoziti u bankama, denominirani u HRK	51.127.200	29.042.534
- ostali jamstveni polozi, denominirani u eurima	333.260	278.348
	51.460.460	29.320.882
UKUPNO	213.540.456	226.440.640

Na dan 31. prosinca 2017. godine jamstveni polog ukupnog iznosa 68.482 tisuća kuna (31. prosinca 2016. god.: 65.647 tisuće kuna) se odnosi na trezorske zapise Ministarstva financije Republike Hrvatske koji se klasificira kao Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak U skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, jamstveni polog se izdvaja u iznosu od 1 milijun kuna za prvih 50.000 članova te dodatnih 1 milijun kuna za svakih 10.000 novih članova od čega se iznos od 1 milijun kuna usklađuje prema indeksu potrošačkih cijena na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, pri čemu je baza za izračun 2002. godina. Jamstveni polog može se koristiti za pokriće neostvarenog zajamčenog prinosa članovima Mirovinskog fonda. Sredstva jamstvenog pologa se ne mogu založiti niti ta sredstva ulaze u stečajnu masu Društva ili banke skrbnika.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

11. FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Jamstveni polozi su plasirani kao kratkoročna financijska imovina dopuštajući Društvu da tako minimizira tržišni rizik, ali priroda jamstvenih pologa je dugoročna. Svako povećanje ili smanjenje jamstvenog pologa odobrava Agencija.

Uprava je razmotrila bi li temeljem eventualne nemogućnosti Mirovinskog fonda da ostvari minimalan prinos zajamčen članovima Mirovinskog fonda mogle nastati nepredviđene obveze i zaključila je na temelju postojećih projekcija da je vjerojatnost nepostizanja minimalnog zajamčenog prinosa članovima Mirovinskog fonda mala. Kratkotrajna financijska imovina obuhvaća slijedeće dužničke vrijednosne papire:

	Valuta	Kuponska kamatna stopa %	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
<i>Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>				
<i>Obveznice</i>				
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	EUR	6,50	3.250.543	0
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	EUR	5,75	2.293.217	2.351.655
Ukupno vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak			5.543.760	2.351.655
<i>Dužnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju</i>				
<i>Obveznice</i>				
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	HRK	4,25	45.910.460	47.772.652
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	EUR	5,75	9.172.867	9.406.619
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	EUR	6,50	9.287.267	9.358.204
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	HRK	4,50	9.047.745	8.529.299
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	HRK	6,75	4.691.225	0
Ministarstvo financija, Republika Hrvatska	HRK	2,875	0	5.207.131
Ukupno vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju			78.109.564	80.273.905
Ukupno			83.653.324	82.625.560

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

12. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda na dan 31. prosinca 2017. godine sastoje se od plaćenih budućih troškova u iznosu 540.941 kuna (31. prosinca 2016.: 593.711 kuna).

13. POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Potraživanja s osnove upravljanja mirovinskim fondovima	12.294.301	12.611.814
- Potraživanja od fondova po naknadi za upravljanje	10.840.990	11.403.459
- Potraživanja za ulazno/izlazne naknade	1.453.311	1.208.355
Potraživanja od državnih jedinica i drugih institucija	4.433	14.108
Ostala potraživanja	1.099	41.606
UKUPNO	12.299.833	12.667.528

14. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

Priznata odgođena porezna imovina

Promjene privremenih razlika i elemenata odgođene porezne imovine su kako slijedi:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	Na teret računa dobiti i gubitka 2016.	Na teret računa dobiti i gubitka 2017.
Nerealizirana dobit RHMF-O-19BA	-	-	1.046	-
Nerealizirani gubitak RHMF-O-227E	-	-	4.361	-
Nerealizirani gubitak RHMF-O-203A	-	-	1.199	-
Nerealizirani gubitak RHMF-O-247E	-	-	212	-
UKUPNO	-	-	6.818	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

15. UPISANI KAPITAL

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. osnovano je kao dioničko društvo sa sjedištem u Zagrebu, Hrvatska. Društvo je u 100% vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb. Krajnje matično društvo je Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG, banka registrirana u Austriji.

Na dan 31. prosinca 2017. godine, upisani kapital društva se sastoji od 1.434.453 (31. prosinca 2016.: 1.434.453) autoriziranih, izdanih i u potpunosti uplaćenih redovnih dionica, u ukupnoj upisanoj vrijednosti od 143.445.300 kuna (31. prosinca 2016.: 143.445.300 kuna). Nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 100 kuna (31. prosinca 2016.: 100 kuna). Redovni dioničari imaju pravo na dividendu izglasanu na Glavnoj skupštini i pravo na jedan glas po dionici u Glavnoj skupštini.

Dividende

19. travnja 2017. godine je iz zadržane dobiti Društva isplaćena ukupna dividenda po redovnoj dionici u iznosu 46,43 kuna po dionici, što ukupno iznosi 66.603 tisuće kuna.

Upravljanje kapitalom

Ciljevi Društva kod upravljanja kapitalom su:

- očuvati sposobnost društva da nastavi poslovati na pretpostavci vremenski neograničenog poslovanja, kako bi nastavilo ostvarivati prinos vlasnicima i pogodnosti za ostale;
- zadovoljiti zahtjeve za kapitalnim zahtjevima, uz što je više moguće, zadržavanjem dobiti; i
- održavati bilancu sa značajnim komponentama novca i kratkotrajne imovine, kao i s kapitalom i ostalim ulaganjima.

Društvo nema ugovorenih uzetih zajmova koji bi, u slučaju promjene kreditnog rejtinga, rezultirali materijalnim negativnim efektima na financijsku poziciju ili likvidnost. Nadalje, Društvo generira dovoljno novca iz poslovnih aktivnosti za financiranje obveza kako one dospjevaju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

15. UPISANI KAPITAL (NASTAVAK)

Društvo upravlja kapitalom koristeći neto imovinu ili kapital i rezerve. Neto vrijednost imovine ili kapitala uključuje ukupnu imovinu umanjenu za ukupne obveze koje se sastoje od slijedećih stavki:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Dugotrajna imovina	4.532.868	5.344.843
Novac	12.779.642	46.012.844
Financijska imovina (bez novca)	200.760.814	180.427.796
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	12.299.833	12.667.528
Ostala imovina	593.711	540.941
Ukupna imovina	230.966.868	244.993.952
Manje ukupne obveze	-9.813.055	-10.134.732
Neto imovina	221.153.813	234.859.220

16. OBVEZE

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Obveze prema dobavljačima	1.729.204	2.430.901
Ostale obveze	4.242.073	3.028.966
- Obveze prema zaposlenima	938.336	754.299
- Obveze za porez na dobit	2.453.327	1.443.154
- Obveze prema HANFA-i	783.508	825.847
- Ostale obveze	66.902	5.666
UKUPNO	5.971.277	5.459.867

Društvo je 2005. godine s financijskim savjetnikom Raiffeisen Vermögensverwaltungsbank AG iz Beča zaključilo ugovor o pružanju financijskih usluga. Troškove savjetovanja snosi Društvo, a obveze Društva prema financijskom savjetniku su na dan 31. prosinca 2017. godine iznosile 282 tisuće kuna (31. prosinca 2016. god.: 283 tisuća kuna).

17. REZERVIRANJA

Rezerviranja na dan 31. prosinca 2017. godine sastoje se od rezerviranja za bonuse djelatnika u iznosu od 1.124.420 kuna (31. prosinca 2015.: 1.001.263 kuna), rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora u iznosu od 270.303 kuna (31. prosinca 2016.: 210.573 kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Aktivnosti koje Društvo obavlja izlažu ga raznim financijskim rizicima: tržišnom riziku (uključuje tečajni rizik, rizik promjene kamatnih stopa te cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Cjelokupni program upravljanja rizicima Društva usredotočuje se na nepredvidivost financijskih tržišta i pokušava minimalizirati potencijalne loše učinke na financijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizicima je u nadležnosti Uprave Društva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane kojom je Društvo izvršilo transakciju. Kreditni rizik nastaje na sljedećoj imovini: novac i novčani ekvivalenti, depoziti kod banaka, dužnički vrijednosni papiri, kao i izloženost prema Mirovinskim fond. Kontinuirano se prati rizik da se stranke vezane za instrumente trgovanja ne pridržavaju ispunjavanja svojih obveza. Prilikom praćenja izloženosti kreditnom riziku, uzimaju se u obzir dužničke vrijednosnice i kolebljivost fer vrijednosti tih instrumenata.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prikazana je u nastavku:

	Bilješka	31. prosinca 2016	31. prosinca 2017
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	11	71.190.790	70.833.009
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	11	78.109.564	80.273.905
Zajmovi i potraživanja	11	51.460.460	29.320.882
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	13	12.299.833	12.667.528
Novac	11	12.779.642	46.012.844
Ukupno		225.840.289	239.108.168

Na datum izvještavanja društvo je izloženo:

Izloženost prema	Iznos na 31. prosinca 2016	Iznos na 31. prosinca 2017
Raiffeisenbank Austria d.d.	68.899.329	75.050.847
Ministarstvo financija RH	149.300.353	151.106.913
Mirovinski fondovi kojima upravlja Društvo	12.294.301	12.611.814
Ostalo	346.306	338.594
Ukupno	225.840.289	239.108.168

Od navedenih izloženosti, na 31. prosinca 2017. samo izloženost prema Republici Hrvatskoj ima rejting prema Standard & Poor's-u, tj. rejting BB uz izloženost od 151.108 tisuća kuna (31. prosinca 2016.: rejting BB, izloženost 149.300 tisuća kuna). Na dan 31. prosinca 2017. godine nije bilo financijske imovine koja je dospjela ili za koju je napravljen ispravak vrijednosti, te nije bilo nikakvih instrumenata osiguranja naplate.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kamatni rizik

Financijska imovina Društva uglavnom je kamatonosna, dok se na financijske obveze ne obračunava kamata. Imovina i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Sukladno tome, izloženost Društva riziku fer vrijednosti kamatnih stopa je limitirana zbog fluktuacija u prevladavajućim tržišnim kamatnim stopama. U slučaju imovine i obveza koje nose promjenjivu kamatnu stopu, Društvo je također izloženo bazičnom riziku koji predstavlja razliku u karakteristikama promjena kamatnih stopa različitih indeksa varijabilnih stopa. Izloženost Društva kamatnom riziku po plasmanima kod banaka i kamatonosnim dužničkim vrijednosnim papirima s fiksnom kamatnom stopom iznosi ukupno 179.344 tisuće kuna (31. prosinca 2016.: 199.411 tisuće kuna), tako da promjena kamatnih stopa na izvještajni datum ne bi utjecala na dobit i gubitak.

Modificirana duracija portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosila je na kraju 2017. godine 6,80 (31. prosinca 2016.: 6,95) što znači da ukoliko bi došlo do rasta kamatnih stopa za 1 postotni bod (isti rast kamatnih stopa za sva dospjeća), tada bi se vrijednost dužničkih vrijednosnih papira smanjila za 6,80% (31. prosinca 2016.: 6,95%). Kako je na 31. prosinca 2017. vrijednost imovine tog portfelja iznosila 81.715 tisuća kuna (31. prosinca 2016.: 83.788 tisuća kuna), tada bi smanjenje vrijednosti iznosilo 5.557 tisuća kuna (31. prosinca 2016.: 5.820 tisuću kuna).

Tečajni rizik

Društvu je dozvoljeno ulaganje u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u valutama koje nisu njegova funkcionalna valuta. Sukladno tome, Društvo je izloženo riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti, što će imati obrnuti utjecaj na vrijednost toga dijela imovine i obveza Društva koji je denominiran u stranoj valuti. Iako se uspješnost poslovanja Društva vrednuje u kunama, dio imovine Društva je nominiran u eurima, te su zbog toga prihod i vrijednost Društva izloženi utjecaju promjene tečaja. Društvo u 2017. godini nije koristilo derivativne instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti valutnom riziku.

Ukupna izloženost Društva tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

31. prosinca 2017.	EUR	USD	HRK	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	4.866.058	0	65.966.951	70.833.009
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	18.764.823	0	61.509.082	80.273.905
Zajmovi i potraživanja	278.348	0	29.042.534	29.320.882
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0	0	12.667.528	12.667.528
Novac	14.755.814	0	31.257.030	46.012.844
Ukupno financijska imovina	38.665.043	0	200.443.125	239.108.168
Obveze prema dobavljačima	283.903	1.605	2.427.155	2.712.663
Ostale obveze	235.741	0	4.339.652	4.575.393
Ukupno financijske obveze	519.644	1.605	6.766.807	7.288.056

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine
(Svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tečajni rizik (nastavak)

Ukupna izloženost Društva tečajnim fluktuacijama na 31. prosinca 2016. je bila kako slijedi:

31. prosinca 2016.	EUR	HRK	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	8.060.505	63.130.285	71.190.790
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	18.460.134	59.649.430	78.109.564
Zajmovi i potraživanja	333.260	51.127.200	51.460.460
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0	12.299.833	12.299.833
Novac	593.056	12.186.586	12.779.642
Ukupno financijska imovina	27.446.955	198.393.334	225.840.289
Obveze prema dobavljačima	283.417	1.729.204	2.012.621
Ostale obveze	237.126	4.301.802	4.538.928
Ukupno financijske obveze	520.543	6.031.006	6.551.549

Sukladno tome, smanjenje tečaja kune prema euru za 1% bi povećalo dobit Društva za 381 tisuća kuna (2016.: 269 tisuća kune). Povećanje tečaja kune za 1% na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na dobit prije poreza.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će vrijednost financijskog instrumenta fluktuirati kao rezultat promjene tržišnih cijena, bilo pod utjecajem faktora specifičnih za individualan instrument, za izdavatelja ili svih faktora koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Kod financijskih instrumenata Društva klasificiranih kao raspoloživi za prodaju, promjena fer vrijednosti iskazana je kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te promjene u tržišnim uvjetima neće imati izravan utjecaj na dobitke i gubitke priznate u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Obzirom na strukturu portfelja, Društvo smatra da nije značajno izloženo cjenovnom riziku na datum izvještavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

18. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo naići na poteškoće u pronalaženju sredstava za podmirenje dospjelih obveza. Društvo nije značajno izloženo riziku likvidnosti. Na datum izvještavanja kratkotrajna imovina Društva veća je od kratkoročnih obveza Društva te prema procjeni Društva ne postoji rizik da Društvo neće biti u mogućnosti podmiriti svoje kratkoročne obveze. Uprava redovito prati razinu dostupnosti izvora novčanih sredstava. Tablica u nastavku prikazuje očekivana dospjeća imovine i obveza Društva:

31. prosinca 2017.	Do 1 mjesec	1- 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
IMOVINA					
Novac	46.012.844	0	0	0	46.012.844
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	63.025.239	2.514.404	2.992.780	2.300.586	70.833.009
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	573.337	57.031	81.869	79.561.668	80.273.905
Zajmovi i potraživanja	0	0	29.068.242	252.640	29.320.882
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	12.653.420	14.108	0	0	12.667.528
Ukupna imovina	122.264.840	2.585.543	32.142.891	82.114.894	239.108.168
OBVEZE I KAPITAL					
Obveze prema dobavljačima	2.712.663	0	0	0	2.712.663
Ostale obveze	1.749.744	0	2.825.649	0	4.575.393
Ukupne obveze	4.462.407	0	2.825.649	0	7.288.056
Neusklađenost likvidnosti	117.802.433	2.585.543	29.317.342	82.114.894	231.820.112

31. prosinca 2016.	Do 1 mjesec	1- 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
IMOVINA					
Novac	12.779.642	0	0	0	12.779.642
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	61.068.500	0	4.705.590	5.416.700	71.190.790
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	592.908	87.265	82.472	77.346.919	78.109.564
Zajmovi i potraživanja	0	0	51.127.200	333.260	51.460.460
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	12.109.307	61.993	128.533	0	12.299.833
Ukupna imovina	86.550.357	149.258	56.043.795	83.096.879	225.840.289
OBVEZE I KAPITAL					
Obveze prema dobavljačima	2.012.621	0	0	0	2.012.621
Ostale obveze	3.160.920	1.368.347	9.660	0	4.538.927
Ukupne obveze	5.173.541	1.368.347	9.660	0	6.551.548
Neusklađenost likvidnosti	81.376.816	(1.219.089)	56.034.135	83.096.879	219.288.741

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

19. FER VRIJEDNOST

Fer vrijednosti

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obveza izmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u uobičajenim tržišnim uvjetima.

Dio financijskih instrumenata Društva se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući depozite kod banaka, potraživanja od Mirovinskog fonda i ostala potraživanja te obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata.

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih ulaznih podataka.

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim ulaznim podacima. Za većinu financijskih instrumenata Društva, kotirana cijena je dostupna.

Najvažniji financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su zajmovi i potraživanja, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugoročni zajmovi i potraživanja te obveze prema dobavljačima i ostale obveze.

Izuzev kako je navedeno u idućoj tablici, uprava smatra da su knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza iskazanih u financijskim izvještajima po amortiziranom trošku približne njihovim fer vrijednostima:

	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
	2016.	2016.	2017.	2017.
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	5.543.760	5.543.760	2.361.655	2.361.655
Jamstveni polog	65.647.030	63.504.727	68.481.354	68.502.225
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	78.109.564	78.109.564	80.273.905	80.273.905
Potraživanja s osnove upravljanja fondovima i ostala potraživanja	12.299.833	12.299.833	12.667.528	12.667.528
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	-6.551.549	-6.551.549	-7.228.056	-7.228.056
UKUPNO	155.048.638	152.906.335	156.556.386	156.577.257

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

19. FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

Fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost jamstvenog pologa na 31. prosinca 2017. godine približno je jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti budući da je njegova kamatna stopa približno jednaka tržišnoj.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Društva koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

2017.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske	2.300.585	0	0	2.300.585
Trezorski zapisi Ministarstva financija (Jamstveni polog)	0	68.481.354	0	68.481.354
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
Dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske	80.273.905	0	0	80.273.905
UKUPNO	82.574.490	68.481.354	0	151.055.844

2016.	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina</i>				
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>				
Dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske	5.543.760	0	0	5.543.760
Trezorski zapisi Ministarstva financija (Jamstveni polog)	0	65.647.029	0	65.647.029
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
Dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske	78.109.564	0	0	78.109.564
UKUPNO	83.653.324	65.647.029	0	149.300.353

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine

(Svi iznosi izraženi su u kunama)

---

20. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA

U skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, povezanim osobama Društva i fondova smatraju se dioničari, subjekt u kojem dioničar izravno ili neizravno posjeduje više od 10% izdanih dionica, članovi Uprave i Nadzornog odbora, njihovi najbliži srodnici te ostali pojedinci koji mogu utjecati na donošenje odluka u Društvu i mirovinskim fondovima.

Društvo smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim vlasnicima i fondovima kojim upravlja, članicama Raiffeisen Grupe, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem putem članova Uprave i članova njihovih uži obitelji, u skladu s definicijom navedenom u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 "Objavljivanje povezanih stranaka" („MRS 24“).

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. u vlasništvu je Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, banke osnovane u Hrvatskoj koja je u potpunosti u vlasništvu Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG, banke registrirane u Austriji.

a) Najznačajnije transakcije s neposredno povezanim osobama

Društvo je zaključilo nekoliko transakcija s Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb i njezinim povezanim subjektima.

Društvo vodi tekuće račune kod Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb. Tijekom 2017. godine Društvo je kod Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb držalo depozite.

Društvo Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb i ostalim subjektima grupe također plaća troškove marketinških usluga, usluga prodaje i ostale troškove. Društvo ima zaključen ugovor o pružanju usluga sa financijskim savjetnikom Raiffeisen Vermögensverwaltungsbank AG.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je imalo šest važećih ugovora o operativnom najmu motornih vozila zaključenih s Raiffeisen Leasingom d.o.o., ovisnim društvom Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb.

Trošak Uprave uključuju trošak redovne plaće i troškove bonusa. Kako je objavljeno u bilješci 6, tijekom 2017. i 2016. godine Društvo nije isplaćivalo naknade članovima Nadzornog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine
(Svi iznosi izraženi su u kunama)

20. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

b) Iznosi koji proizlaze iz transakcija s neposredno povezanim osobama

2017.	Imovina	Obveze	Prihodi	Rashodi
Glavni dioničar				
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	75.050.847	15.194	244.503	2.900.901
Fondovi kojima upravlja Društvo				
	12.611.814	0	145.862.672	0
Ostale članice Grupe				
Raiffeisen Vermögensverwaltungsbank AG	0	281.762	0	1.119.045
Raiffeisen Consulting d.o.o.	0	35.875	0	441.993
Raiffeisen Leasing d.o.o.	278.348	0	0	216.392
Raiffeisen Bonus d.o.o.	0	0	0	2.618
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja Uprave (plaća i bonusi)	0	0	0	1.877.275
UKUPNO	87.941.009	332.831	146.107.175	6.558.224

2016.	Imovina	Obveze	Prihodi	Rashodi
Glavni dioničar				
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	63.899.328	57.723	433.789	1.375.953
Fondovi kojima upravlja Društvo				
	12.294.301	0	136.161.179	0
Ostale članice Grupe				
Raiffeisen Vermögensverwaltungsbank AG	0	283.417	0	1.129.063
Raiffeisen Consulting d.o.o.	0	42.867	0	514.426
Raiffeisen Leasing d.o.o.	333.261	0	0	621.436
Raiffeisen Bonus d.o.o.	0	0	0	2.670
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo	980	0	2.760	0
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja Uprave (plaća i bonusi)	0	0	0	3.248.888
UKUPNO	76.527.870	384.007	136.597.728	6.892.436

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine
(Svi iznosi izraženi su u kunama)

21. UGOVORNE I POTENCIJALNE OBVEZE

Sljedeća tablica prikazuje ugovorne iznose koji se odnose na obveze po neopozivom operativnom najmu:

	2016.	2017.
Ugovorne obveze s dospeljećem do godinu dana	1.611.707	1.214.670
Ugovorne obveze s dospeljećem od jedne do pet godina	6.111.460	4.528.899
UKUPNO	7.723.167	5.743.569

Društvo koristi motorna vozila i poslovni prostor temeljem ugovora o operativnom najmu na rok od pet do petnaest godina. Otplate najma su izvorno nominirane u eurima.

22. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Izdavanje financijskih izvještaja od stranica 9 do 48 je odobrila Uprava 20. ožujka 2018. godine.

Potpisali u ime Društva dana 20. ožujka 2018. godine:

Damir Grbavac

Predsjednik Uprave

Eva Horvat

Član Uprave

Gordan Šumanović

Član Uprave

 Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim
i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.

Petrinjska 59
10000 Zagreb
Republika Hrvatska